

BÖLÜM 13

Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin, Sosyal Görüntü Kaygı Düzeylerinin Özgüvenleri Üzerine Etkisi (Atatürk Üniversitesi Örneği)

Murat TURAN¹
Bülent TATLISU²
İzzet UÇAN³

GİRİŞ

Spor hayatımızda sıklıkla duyduğumuz bir kelimedir. Spor, bireyin kendine hâkim olma, saldırgan, incitici, hoş görülme davranışlarını olumlu duruma getirmesine yardımcı olan kişisel ve sosyal kalkınmanın yanında kişilere şahsiyet kazandıran ve günlük yaşantımızın tüm yönlerine etki eden önemli bir kavramdır (1-3). Canlılığın en temel belirtisini hareket oluşturmaktadır (4). Sağlık için fiziksel aktivite çok önemlidir (5). Farklı bir araştırmacı sporu şöyle tanımlamıştır; rekabet içeren spor branşlarında, oluşan çevresel ve psikolojik zorluklara karşı bir direnç gösterme ve bu inancı devam ettirme olarak tanımlamıştır (6). Günümüzde sosyal bir olay haline gelen spor bilimsel olarak planlanan önemli bir sektör haline gelmiştir (7,8). Ayrıca spor yapılırken sporcuların deneyimleri sayesinde özgüvenleri gelişir (9). Kendine güvenen sporcu güçlü ve zayıf yönünü iyi bilir ve yeteneklerini etkili kullanır (10).

¹ Dr., Giresun Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, murat--turan@hotmail.com

² Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, tatlisubulent@gmail.com

³ Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, izzet.ucan@atauni.edu.tr

KAYNAKLAR

1. İmamoğlu, A. F. (1992). İki binli yıllara doğru Türk sporu üzerine bazı gözlemler. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 9-19.
2. Korkmaz, M. ve Uslu, T. (2020). Fitness Yapan Bireylerin Benlik Saygısı, Sosyal Görünüş Kaygısı ve Sosyalleşme Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*. İstanbul.
3. Özbek, S., Yoncalık, M. T., ve Alıncak, F. (2017). Sporcu ve Sedanter Lise Öğrencilerinin Özgüven Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*. Gaziantep.
4. Alphan C. (1972). Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi Ve Çağlar Boyunca Gelişimi. Milli Eğitim Bakımevi. İstanbul.
5. Gün, A., ve Ağırbaş, O. (2019). The Relationship between Exercise Addiction, Physical Activity Level and Body Mass Index of the Students Who Are Studying at Physical Education and Sports College. *Asian Journal of Education and Training*, 5(1), 50-55.
6. Thomas, O., Lane, A., & Kingston, K. (2011). Defining and contextualizing robust sport-confidence. *Journal of Applied Sport Psychology*, 23(2), 189-208.
7. Kuru, E. (2000). Sporda Psikoloji. Ankara Gazi Üniversitesi. Ankara.
8. Açıkada, C. ve Ergen, E. (1990). Bilim ve Spor. Büro-Tek Ofset ve Matbaacılık. Ankara.
9. Ödemiş M. (2014). 12 Haftalık Latin Dans Eğitiminin Üniversite Öğrencileri Üzerindeki Etkilerinin incelenmesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek lisans tezi, Çanakkale.
10. Dirik, K. (2016). Ergenlerde akıllı telefon bağımlılığı ile öz-güven arasındaki ilişkilerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
11. Mahoney, M. J. ve Chapman, B. P. (2004). Psychological Skills Training in Sport.
12. Şahin, E. (2016). Sporcu ve Sporcu Olmayan Bedensel Engelli Bireylerin Öz güven ve Sosyal İstenirdik Durumlarının Karşılaştırılması. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Düzce.
13. Esentaş, M., Işıkgöz, E., Doğan, P. K., ve Şahin, H. M. (2016). Gençlik Kampı Kadın Lider Adaylarının Özgüven Düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Kastamonu.
14. Soner, O. (2000). Aile Uyumu, Öğrenci Özgüveni ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. İstanbul.
15. Yıldırım İ. (2004). Lise Öğrencilerinde Boyun Eğici Davranışların Yaygınlığı. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 26
16. Doğan, T. (2010). Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeğinin (SGKÖ) Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 39(39), 151-159.
17. Kara, A. (2016). Sosyal görünüş kaygısı ile utangaçlık arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 95-106.
18. Şimşir, Z., Seki, T. ve Dilmaç, B. (2019). Sosyal Görünüş Kaygısında Cinsiyet Farklılıkları: Bir Meta Analiz Çalışması. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*. Konya.
19. Yaman, C., Koşu, S., Tel, M., Teşneli, Ö., Yalvaracı, N., & Gelen, N. (2008). Elit seviyedeki değişik spor branşlarının fiziksel benlik algısı üzerine etkisi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(2), 1-17.
20. Alemdağ, C., & Öncü, E. (2015). Kolb öğrenme stili modeline göre beden eğitimi öğretmeni adayları. *Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi*; Cilt 1, Sayı 1 (2015): Yaz; 1-12.
21. Yousefi, B., Hassani, Z., & Shokri, O. (2009). Reliability and factor validity of the item social physique anxiety scale (SPAS-7) among university students in Iran. *World Journal of Sport Sciences*, 2(3), 201-204.
22. Leary, M.R., & Kowalski R.M. (1995). Social Anxiety. New York: Guilford

23. Çepikkurt, F., & Coşkun, F. (2010). Üniversiteli dansçıların sosyal fizik kaygı ve beden imgesinden hoşnut olma düzeyleri.
24. Akın, A. (2007), "Özgüven Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özellikleri", Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Yıl 7, Sayı 2, Aralık, s.165-
25. Bilgin, O. (2011), "Ergenlerde Özgüven Düzeyinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi" Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
26. Cengiz, R., Arslan, F. ve Şahin, E. (2014), "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öz-güven ve Boyun Eğici Davranışlarının İncelenmesi" Turkish Journal of Education, Volume 3 Issue 3, 4-10.
27. Doğru, Z. (2017), "Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Özgüven ve Öz yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi" Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi (BESAD), Cilt9, Sayı 1, 12-23.
28. Totan, T., İkiz, E. ve Karaca, R. (2010), "Duygusal Öz-Yeterlik Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanarak Tek Ve Dört Faktörlü Yapısının Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi" Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(2010), 71-95.
29. Çetinkaya, B., Gülaçtı, F. ve Çiftci, Z. (2019), "Lise öğrencilerinin sosyal görünüş kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi" OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 10(17), 904-922. DOI: 10.26466/opus.523444.
30. Türker, A., Er, Y., Eroğlu, S.Y., Şentürk, A. ve Durmaz, M. (2018) "Spor Yapan Bireylerin Sosyal Görünüş Kaygısı Ve Benlik Saygısının İncelenmesi" Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 2, Sayı 1 (Nisan 2018), 9-15.
31. Telli, E.ve Ünal, Z. (2016). "Üniversite Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Sosyal Görünüş Kaygısı" Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt.8 Sayı.15 (S. 134-146).
32. Çelik Y. ve Onay, İ. (2014), "6. Sınıf Öğrencilerinin Bilimsel Tutumları Ve Özgüvenleri Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi" Asya Öğretim Dergisi, 2014 – 2(2), 38-51.
33. Tekeli, Ş.C. (2017), "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adayları ile Diğer Öğretmen Adaylarının Sosyal Görünüş Kaygısı ve Akademik Öz – Yeterlilik Düzeylerinin Karşılaştırılması" Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bil. Enstitüsü Bartın.